

ALES

TÜRKÇE

SÖZEL MANTIK

Tamamı Çözümlü

SORU

BANKASI

Komisyon

**ALES TÜRKÇE
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI**

ISBN 978-625-6764-32-3

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

I. Baskı: Kasım 2023, Ankara

Proje-Yayın: Nilay Balin

Dizgi-Grafik Tasarım: Deniz Uyaloğlu

Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım AŞ

Saray Mah. 126 Cad. No: 20/A Kahramankazan/ANKARA

Tel: (0312) 802 00 53-54

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Değerli Okuyucularımız,

Akademik eğitim hayatının hem başlangıcı hem de çeşitli basamaklarında öğrenci ve öğretim görevlilerinin girmekle yükümlü olduğu Akademik Lisansüstü Eğitim Sınavı'nın (ALES) zorluk düzeyi yıldan yıla artmaktadır. Belirgin bir şekilde görülen bu artışın en önemli nedeni adayların gerek yayınlarla gerek kurslarla ALES'e artık daha donanımlı bir şekilde girmesi ve başarı ortalamasının gittikçe yükselmesidir.

ALES'in (eski adıyla LES) ilk yıllarından bu yana hem yayınları hem de hazırlık kurslarıyla ALES adaylarının ilk başvuru adresi PEGEM AKADEMİ, sınavın bu yöndeki değişimine paralel olarak hazırladığı birçok yayınıyla adayların tüm ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Bu yayınlardan biri olan ALES TÜRKÇE-SÖZEL MANTIK SORU BANKASI hem kapsam hem de içerik açısından sınav düzeyi hassasiyetiyle dikkate alınarak hazırlanmış ve özellikle ALES'in en önemli unsuru "hız kazanımı" konusunda etkili bir format oluşturulmuştur. Adaylara Sözel Yetenek bölümünde 50 ve Sayısal Yetenek bölümünde 50 sorudan oluşan toplam 100 soruluk sınav uygulanacaktır. Sınav süresi 150 dakika olarak belirlenmiştir. Böylece her aday sınavın tamamından sorumlu olacak, Sayısal Adayların puan ağırlığı Sayısal Bölümde, Sözel Adayların puan ağırlığı Sözel Bölümde daha yüksek olacaktır.

Soru kalitesi kadar doyurucu ve öğretici çözümlerle öğrenciye bir rehber de olan ALES TÜRKÇE-SÖZEL MANTIK SORU BANKASI'na düzenli ve planlı çalışan öğrenciler kısa sürede belirgin bir şekilde hızlarının ve netlerinin arttığını fark edeceklerdir.

Kitaba ilişkin görüş ve önerilerinizi pegem@pegem.net adresine elektronik posta yoluyla iletmeniz yeterli olacaktır.

Kitabın, ALES'e hazırlanan tüm okurlarımızın başarılarına katkı sağlaması dileğiyle...

Pegem Akademi

Kitabın baskı tarihinden sonra gerçekleşen değişikliklere aşağıda yer alan kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

<https://depo.pegem.net/2024ales-turkce-sb-guncelleme.pdf>

İÇİNDEKİLER

Sözcükte Anlam 1	1	Paragraf Yardımcı Düşünce 4.....	106
Sözcükte Anlam 2.....	4	Paragraf Yardımcı Düşünce 5.....	109
Sözcükte Anlam 3.....	7	Paragraf Yardımcı Düşünce 6.....	112
Sözcükte Anlam 4.....	10		
Sözcükte Anlam 5.....	13	Paragraf Bölme 1	115
		Paragraf Bölme 2	118
Cümlelerin Anlam ve Yorumu 1	16	Paragraf Bölme 3	122
Cümlelerin Anlam ve Yorumu 2.....	19		
Cümlelerin Anlam ve Yorumu 3.....	22	Boşluk Tamamlama 1	124
Cümlelerin Anlam ve Yorumu 4.....	25	Boşluk Tamamlama 2.....	127
Cümlelerin Anlam ve Yorumu 5.....	28	Boşluk Tamamlama 3.....	130
Cümlelerin Anlam ve Yorumu 6.....	31		
		Akışı Bozan Cümle 1	133
Cümlede Kesin Yargı 1	34	Akışı Bozan Cümle 2	136
Cümlede Kesin Yargı 2.....	37	Akışı Bozan Cümle 3	139
		Akışı Bozan Cümle 4	142
Cümle Oluşturma 1	40		
Cümle Oluşturma 2.....	43	Yer Değiştirme 1	145
Cümle Oluşturma 3.....	46	Yer Değiştirme 2.....	149
Cümle Oluşturma 4.....	50	Yer Değiştirme 3.....	153
Cümle Oluşturma 5.....	52		
Cümle Oluşturma 6.....	55	Paragraf Oluşturma 1	157
Cümle Oluşturma 7.....	58	Paragraf Oluşturma 2	161
Anlatım Biçimleri 1	61	Paragraf (2'li Sorular) 1	165
Anlatım Biçimleri 2	64	Paragraf (2'li Sorular) 2.....	168
Anlatım Biçimleri 3	67	Paragraf (2'li Sorular) 3	171
Anlatım Biçimleri 4	70	Paragraf (2'li Sorular) 4.....	174
Paragraf (Konu ve Ana Düşünce 1	73	Paragraf (3'lü Sorular) 1	177
Paragraf (Konu ve Ana Düşünce 2.....	76	Paragraf (3'lü Sorular) 2.....	180
Paragraf (Konu ve Ana Düşünce 3.....	79	Paragraf (3'lü Sorular) 3.....	183
Paragraf (Konu ve Ana Düşünce 4.....	82		
Paragraf (Konu ve Ana Düşünce 5.....	85	Paragraf (4'lü Sorular) 1	186
Paragraf (Konu ve Ana Düşünce 6.....	88	Paragraf (4'lü Sorular) 2.....	189
Paragraf (Konu ve Ana Düşünce 7.....	91		
Paragraf (Konu ve Ana Düşünce 8.....	94	Sözel Mantık 1	193
		Sözel Mantık 2	201
Paragraf Yardımcı Düşünce 1	97	Sözel Mantık 3	209
Paragraf Yardımcı Düşünce 2.....	100	Sözel Mantık 4	217
Paragraf Yardımcı Düşünce 3.....	103		

5. Okura ulaşmış bir yapıt tümüyle yazarın değildir artık. Bir bakıma aynı yapıt da değildir. Doğru ya da yanlış, öznel ya da nesnel her türlü yoruma açık olması nedeniyle, çoğu kez yazarın bile aklından geçirmediği gizli anlamlarla yüklü karmaşık bir yapıdır o. Burada son söz okurundur her zaman; son söz okurun olduğu için de yazarın, yapıtını savunma, onun tam kendi istediği biçimde değerlendirilmesini sağlama yolunda harcadığı çabalar, başarısızlığa adanmış çabalar gibidir genellikle.

Parçadaki altı çizili söz öbeğinin anlamca tezadı aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) İster çok önemli bir dergide yayımlanacak bir deneme olsun ister öğretmene sunulacak bir ödev, bir yazıda aranan en basit ama en temel nitelik, noktalamanın gereklerini yerine getirmiş olmaktır.
- B) Ressamın öznel ve estetik anlatımı, sıradan bir olayı bir sanat eseri hâline getirebilir ama bu, burnundan kıl aldırılmayacağı anlamına da asla gelmemelidir.
- C) Biz durmamacasına gerçeği düşselden ayırma-ya, aralarına bir sınır çekmeye çalışsak da mümkün değildir bu.
- D) Sanatçı dediğimiz kişi, anlatma işi sayılan sanatını genel yasalarına uygun olarak yapıp herhangi bir sohbetle çene çalmadığını, bir dakika aklı-ndan çıkarmaz.
- E) Daha dün gerçek saydığımızı, dedelerimizin bilimini, onlara gerçeğin ta kendisi gibi görüleni bugün bir düşünürü sayabildiğimize göre çok bulanık, çok değişken bir sınırdır bu.

6. Atasından kalan parasının çoğu da kasabadaki çoluk çocuğuna giden bu genç adam, kente gitme rüyasının bütün canlı ve güzel taraflarını beraberinde götürmüş, yerinde tıpkı salt yüzü değil bütün ten rengi giden Murat'ın hayatı gibi bir kül yığını bırakmıştı. O kadar dikkatle hazırladığı, beraberinde yaşadığı kahramanlar, bir daha dirilmelerine imkân olmayan gölgeler, sıska ve cansız kuklalar olmuşlardı. Bu işin sonu nereye kadar gider, inanın ki kendi dahi bilmiyor, akıl sır erdiremiyordu.

Bu parçada "gitmek" sözcüğü aşağıdaki anlamların hangisine karşılık gelecek biçimde kullanılmıştır?

- A) Nihayete ermek
B) Eski vaziyetini yitirmek
C) Önüne katıp götürmek
D) Niceliğini kaybetmek
E) Bir yere doğru yönelmek

7. Gücü tükenmiş olan beygirler, seyisleri tarafından alınıp yerlerine götürülürken bir havadis aldık, esnek ve oldukça uzun bileklerinin üzerinde yayılmış gibi yürüyen güzeller güzeli, nazenin Ruko'yu veterinere götürüyorlardı. Onun biraz ötesinde uzun kulaklı Melisa'nın çulunu alıyorlardı üstünden. Fernando, paltosunu sırtına aldı. Ruko'nun yanına o da gitmek istiyordu ama bir seyis, onu ikna edip durdurmuştu yine.

Bu parçada "almak" sözcüğü aşağıdaki anlamların hangisine karşılık gelecek biçimde kullanılmıştır?

- A) Yerinden uzaklaştırmak
B) Mesafe kat etmek
C) İletilmek
D) Korunmak için örtmek
E) Ayırmak

8. Ölümünden sonra bir yayıncının bu yazdıklarını gün ışığına çıkaracağı hayalim son avuntum. Böyle bir şey gerçekleşmezse yine boşa gitmiş sayılmaz avuntum çünkü dilimize çevirdiğim o çok satılan kötü aşk romanlarının orasına burasına duygularımı, insan ilişkileri ve yalnızlık konusundaki düşüncelerimi her fırsatta serpiştiriyorum. Söz konusu kötü aşk romanlarını piyasaya süren yayınevini sahibi de en çok benim eklediğim bölümleri beğeniyor, oralarda gözyaşlarını tutamıyormuş.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilinmeyen yönlerini izah etmek
B) Açıklığa kavuşturup aydınlatmak
C) Okuyucuya izahını yapmak
D) Basıp yayıma hazır hâle getirmek
E) Sırlarını üstünden atmak

ÇÖZÜMLER

1. Parçadaki “azim ve kararlılığın ispat edilmesi” ifadesi, işgal-lerin haksızlığına karşı savunma ve mücadelenin gösterilmesi anlamına gelen bir söz öbeğidir.

Cevap D

2. Altı çizili söz öbeği, tuluatın artık geçerliğini yitirmesi anlamına gelecek şekilde kullanılır fakat parçanın devamında yazar buna inanmadığını ifade etmiştir yani tuluat, içinde bulunulan zaman içinde hüküm sürmeye devam etmiştir.

Cevap E

3. Parçadaki “kendini büyük görmek” deyimini; kendini üstün görmek, böbürlenmek gibi anlamlara gelmektedir. Kendine güven denilince üstünde durulması gereken kavram, **bireyin kendini diğer insanlardan daha nitelikliymiş gibi bir tutum ve tavır içinde düşünmesidir** ve bu, kişinin kendine ve başkalarına yönelik değer yargılarını ifade eder.

Cevap B

4. Parçadaki “sönüp” sözcüğü, parçada unutulmak ve okunmaz olmak anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır. Dolayısıyla “parlamaz olmak” söz öbeği “sönüp” kelimesinin yerine konulduğunda “sönüp”, parçada vermek istediği anlamını yitirecektir.

Cevap E

5. “yoruma açık olmak”; yaşanan, düşünülen, olmuş bitmiş veya olacak herhangi bir konu üzerinde başkalarının fikir beyan etmelerinde sakınca görmemektir, bundan rahatsızlık duymamaktır. Parçada bu söz öbeğinin anlamca tezadı sorulmuştur.

Ressamın öznel ve estetik anlatımı, sıradan bir olayı bir sanat eseri hâline getirebilir ama bu, **burnundan kıl aldırma-yacağı** anlamına da asla gelmemelidir.

Cevap B

6. Atasından kalan parasının çoğu da kasabadaki **çoluk çocuğuna giden** (D) bu genç adam, **kente gitme** (E) rüyasının bütün canlı ve güzel taraflarını beraberinde götürmüş, yerinde tıpkı salt yüzü değil bütün **ten rengi giden** (B) Murat’ın hayatı gibi bir kül yığını bırakmıştı. O kadar dikkatle hazırladığı, beraberinde yaşadığı kahramanlar, bir daha dirilmelerine imkân olmayan gölgeler, sıska ve cansız kuklalar olmuşlardı. Bu işin sonu **nereye kadar gider**, (A) inanın ki kendi dahi bilmiyor, akıl sır erdiremiyordu.

Cevap C

7. Gücü tükenmiş olan beygirler, **seyisleri tarafından alınıp** (A) yerlerine götürülürken bir **havadis aldık**, (C) esnek ve oldukça uzun bileklerinin üzerinde yaylıymış gibi yürüyen güzeller güzeli, nazenin Ruko’yu veterinerine götürüyorlardı. Onun biraz ötesinde uzun kulaklı Melisa’nın **çulunu alıyorlardı** (E) üstünden. Fernando, **paltosunu sırtına aldı**. (D) Ruko’nun yanına o da gitmek istiyordu ama bir seyis, onu ikna edip durdurmuştu yine.

Cevap B

8. Parçadaki “gün ışığına çıkarmak” söz öbeğinin öncesine dikkat edilirse yazarın hayalinin, yazdıklarının basılması yönünde olduğu görülecektir. O hâlde burada bu söz öbeği, yazılanın basılması anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır.

Cevap D

1. Araçlarda bulunan kedigözü reflektörleri; örümcek ağından ilham alınarak geliştirilen kurşungeçirmez yelekler, kuşlardan esinlenerek yapılan uçaklardan tasarlanarak icat edilmiştir.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Sosyal medyada bizlere fotoğraflar üzerinden isabetli etiket önerilerinin gelmesi, öneriler ve reklamlarla karşılaşmamız çocuklarımızın bunlardan esinlenmesine neden oluyor.
- B) Bitişik nizam eski evlerin arasında duvarlarla çevrilmiş bir alanda sıkışıp kalmış olan müzeye girmek için beşer lira vererek biletimizi aldık.
- C) Bir asra yakın ömrü olan aile şirketi sorunlu günler yaşayınca şirketin başına kurtarıcı olarak tanınmış bir yönetici getirildi.
- D) Modern yaşam, insan vücudunu birçok sentetik kimyasal ve kimi zararlı doğal maddeyle karşı karşıya getiriyor.
- E) Dayanıklılık gerektiren yarışlar; kondisyona, oksijenin etkili kullanımına ve zihinsel güce dayalı olduğundan bu yönde kendini geliştiren kadınlar erkeklerle mücadele edebiliyor hatta onları geçebiliyor.

2. **deyiş:** Deme, söyleme işi.

kalmak: Kendini dinlemek.

girmek: Zaman anlamlı kavramlar için gelmek.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “deyiş, kalmak, girmek” sözcükleri belirtilen anlamları karşılayacak biçimde kullanılmıştır?

- A) “Tamam” deyişleri de akılları yattığı için değil sıkıntıya girip zor durumda kalmak istemediklerindendi.
- B) Deyiş adı verilen bu semah türünde, ikilemde kalan ve netliğin sınırlarına giremeyen bireylere dair duygular yansıtılır.
- C) Doğa, içine kapanıyor ve deyiş yerindeyse bir süre kendisiyle baş başa kalacağı, uykuya geçip yeniden canlanmak için baharı tasarlayacağı döneme giriyor.
- D) Başından geçenleri deyişi, bizi de konuya müdahil etmekle kalmadı; adeta konuya kahraman olarak girmemizi sağladı.
- E) Karacaoğlan’ın deyişlerini duyduğunuzda hayretler içinde kalır hatta yörük çadırlarına misafir olarak girer, gurbeti kalbinizde hissederseniz.

3. Ağır işlerde ekmek için çalışan işçiler, birer ikişer inşaatların kapılarından girdiler. Kimi gençti ama genç olmalarına rağmen olgun görünmeye çalışıyorlardı. Yüzlerinde mutsuzluk... Çalışan ilerler, makine gibi çalışmalıyız ancak bu sayede hayalleri hayal olarak kalmaktan kurtarabiliriz, dedim. Yüzüme baktılar, gözlerimden ne demeye çalıştığımı anlar gibi bir halleri vardı.

Bu parçada “çalışmak” sözcüğü aşağıdaki anlamların hangisine karşılık gelecek biçimde kullanılmamıştır?

- A) Emek vermek
- B) Anlamlandırmak
- C) Olduğundan farklı göstermek
- D) İşlemekte bulunmak
- E) Bozuma uğramamak

4. Aydınlanma hareketinin yegâne kurumlarından olan matbaa macerası Osmanlı’da kısa sürmüştür. Toplumsal bir talep oluşmadan yapılmaya çalışılan reformlar hep yüzeysel kalacaktır ve toplumun tümüne sirayet edemeyecektir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın yeniliklere karşı tevazu göstermemesi
- B) Reformların derine inememesi
- C) Yeniliklere karşı halkın inancını yitirmesi
- D) İslahatların başarı oranının düşük olması
- E) Yenileşime yeterli talep oluşmaması

5. Bir kurumda veya işte, birden fazla kişi söz sahibi ise sorun var demektir çünkü bu durumda her kafadan bir ses çıkar. Herkes kendi önerisinin uygulanmasını ister. Söz sahibi kişilerin söyledikleri birbiriyle uyumlu olmadığı için bir sonuca ulaşmak mümkün olmaz.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir konu üzerinde herkesin istediği gibi konuşarak sonuca odaklanılması
- B) Konu hakkında herkesin farklı şeyler söylemesi ve en iyi düşüncenin kabul görmesi
- C) Bir topluluğu oluşturan bireylerin kendilerini dinletme amacı gütmeleri
- D) Sırası gelen kişinin bildiklerini hızlı şekilde ifade etmesi
- E) Bir konuda herkesin rastgele konuşması, ayrı düşünce öne sürmesi